

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาวิธีการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 คน โดยมีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ และจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสรุปผล เพื่อมุ่งทำความเข้าใจในประเด็นปัญหาที่มีปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน และเพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในบริบทของกลุ่มประชากรที่ศึกษา สภาพครอบครัว และสังคมแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าจึงต้องอาศัยความละเอียดและเวลาในการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ผู้วิจัยจึงได้นำหลักการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มาใช้เป็นต้นแบบในศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบกับการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยที่แสวงหาความจริงในสภาพที่เป็นอยู่โดยธรรมชาติ (Naturalistic inquiry) เป็นการสอบสวน มองภาพรวมทุกมิติ (Holistic perspective) ด้วยตัวผู้วิจัยเอง เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่สนใจกับสภาพแวดล้อมนั้น โดยให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็นความรู้สึกลึกซึ้ง คุณค่าของมนุษย์ และความหมายที่มนุษย์ให้ต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัว เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ ตลอดจนสะท้อนมุมมองต่างๆ ทั้งในตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน และประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ เด็กและเยาวชนภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-19 ปี มีประวัติการใช้สารเสพติด จำนวน 80 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้ 5 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก เป็นแนวคำถามแบบ (Non – structured interview guideline) ครอบคลุมตามกรอบแนวคิด ขอบเขตการวิจัยที่ต้องการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้และเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อไม่ให้เป็นการชี้นำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องตอบตามความต้องการของผู้วิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดี ยาเสพติดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไป

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เด็กและเยาวชนที่เข้ารับการฝึกและอบรม ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา มีอายุระหว่าง 16 ถึง 19 ปี มีระดับการศึกษาระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึง ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2
2. สภาพครอบครัวของเด็กและเยาวชน พบว่า เยาวชนอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะดี 1 คน ฐานะปานกลาง 3 คน และฐานะไม่ดี 1 คน มีพี่น้อง จำนวนมากน้อยต่างกัน โดยจะมีจำนวนพี่น้อง 1-3 คน โดยเป็นบุตรคนกลาง จำนวน 2 คน เป็นบุตรคนโต 1 คน เป็นบุตรคนเล็ก 1 คน และเป็นบุตรคนเดียว 1 คน โดยลำดับการเกิดไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรู้สึกนึกคิดในการใช้สารเสพติด
3. ระยะเวลาที่เข้ารับการฝึกและอบรม ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา มีระยะเวลา ตั้งแต่ 3 เดือน จนถึง 2 ปี

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนทั้ง 5 คน กระทำความผิดมากที่สุด ได้แก่

1. ปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว

จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาภายในครอบครัวส่งผลต่อการอบรมเลี้ยงดูเยาวชน เยาวชนส่วนใหญ่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่างๆ นั้นจะมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่จะนำไปสู่การใช้ยาเสพติด ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิด ส่วนใหญ่นั้นเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว สภาพของพ่อแม่ เช่น สภาพปัญหาพ่อแม่ หย่าร้าง แยกทางกัน พ่อหรือแม่แต่งงานใหม่ พ่อแม่มีความขัดแย้งทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ โดยจากการสัมภาษณ์ เยาวชนพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่แตกแยก พ่อแม่แยกทางกันและต่างก็มีครอบครัวใหม่ ประกอบกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของเยาวชนที่อาศัยอยู่นั้น มีลักษณะความสัมพันธ์ของครอบครัวเป็นแบบห่างเหิน พ่อแม่ไม่มีเวลาให้กัน ขาดความใกล้ชิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เขาเหล่านั้นมีแนวโน้มที่จะใช้ยาเสพติดและสามารถที่จะกระทำความผิดได้ง่าย อีกทั้งสภาพของครอบครัว เช่น ครอบครัวยากจน ครอบครัวฐานะดี แต่มีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละเลยก็มีส่วนเชื่อมโยงทำให้เยาวชนหันเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ในที่สุด

2. ปัจจัยด้านเพื่อน

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มเพื่อนส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเยาวชน เนื่องจาก เมื่อเยาวชนถูกปล่อยละเลยจากครอบครัว พ่อแม่ไม่มีเวลาในการดูแลเท่าที่ควร ทำให้เยาวชนมีความใกล้ชิดสนิทสนมและมีเวลาคลุกคลีกับกลุ่มเพื่อนเป็นประจำ อีกทั้งกลุ่มเพื่อนของเยาวชนยังมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดเป็นประจำ จึงทำให้เยาวชนมีแบบอย่างในการใช้ยาเสพติด ประกอบกับเพื่อนที่คบหาด้วยเป็นทั้งผู้จำหน่าย และผู้เสพย์ในเวลาเดียวกัน จึงทำให้เยาวชนสามารถที่จะซื้อขายเสพติดไว้เสพย์ได้อย่างง่ายดาย ในเรื่องของระดับชั้นการปกครองภายในกลุ่มนั้น หรือความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เยาวชนจะเป็นผู้ที่ถูกชี้นำและเป็นผู้ตามเสมอเวลาที่อยู่ภายในกลุ่ม โดยจะมีเพื่อนที่เป็นรุ่นพี่ที่มีอายุมากกว่าเป็นแกนนำในการตัดสินใจต่างๆ ของกลุ่ม จึงพอสรุปได้ว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อผลการตัดสินใจในการใช้ยาเสพติดของเยาวชน โดยเยาวชนจะใช้สารเสพติดประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับกลุ่มเพื่อนที่ใช้เป็นปัจจัยหลักในการเลือกชนิดการเสพยาเสพติดของเยาวชน

3. ปัจจัยด้านจิตวิทยาและพฤติกรรม

จากผลการศึกษา พบว่า เยาวชนที่กระทำความผิดและใช้สารเสพติดมีความอ่อนไหวทางสภาพของจิตใจ เป็นผลมาจากปัจจัยข้างต้นที่กล่าวมา ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว กลุ่มเพื่อน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งอธิบายให้สอดคล้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยาได้ กล่าวคือ สาเหตุของการกระทำความผิดในเด็กและเยาวชน บางทฤษฎีเห็นว่า การกระทำความผิดนั้นอาจเกิดมาจากความผิดปกติของร่างกายหรือทางจิตใจ ซึ่งอาจมีมาตั้งแต่กำเนิด หรือเกิดขึ้นภายหลังความเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ ซึ่งสาเหตุดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะผลักดันให้อารมณ์ของบุคคลแปรปรวนยิ่งเป็นเด็กหรือเยาวชน ก็อาจจะทำให้เกิดการขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และมีพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมและบุคคลรอบข้าง จึงสามารถที่จะกระทำความผิดได้ง่าย ซึ่งอาจเป็นการกระทำที่รุนแรงและผิดกฎหมาย และจากการศึกษาครั้งนี้กล่าวได้ว่า ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเยาวชนมาจากการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดทักษะการปฏิเสธ การขาดตัวแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต เป็นผลมาจากมีแรงจูงใจในทางที่ผิดในเรื่องของการหารายได้ให้ตนเองและครอบครัว โดยได้รับต้นแบบจากสภาพสังคม ชุมชนแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่ และกลุ่มเพื่อนนั่นเอง

4. ปัจจัยด้านสังคม ชุมชน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ชุมชน ที่พักอาศัย มีผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเยาวชน จากการที่เยาวชนได้รับแบบอย่างความประพฤติที่ไม่ดีจากบุคคลรอบข้าง เยาวชนขาดความหนักแน่น ความมั่นคงทางจิตใจ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

ประกอบกับครอบครัวไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ เยาวชนขาดความตระหนักถึงพิษภัย อันตรายและโทษของสารเสพติด จึงส่งผลให้ถูกรอบงาและถูกชักจูงให้ใช้สารเสพติดได้ง่าย ทำให้พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมีความประพฤติผิดแปลกไปจากบรรทัดฐานของสังคมและกลายเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายในที่สุด

5. ปัจจัยสื่อสาธารณะ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูล ข่าวสารด้านยาเสพติดจากทางสื่อมวลชนเป็นส่วนประกอบ โดยข้อมูลข่าวสารที่รับนั้นจะเป็นไปในรูปแบบของข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม การจับกุมผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดต่างๆ ข่าวสารเรื่องกิจกรรมการณรงค์ การป้องกันและต่อต้านยาเสพติด ซึ่งข่าวสารที่เยาวชนได้รับนั้นมีเยาวชนเพียง 1 คนเท่านั้นที่ข้อมูลข่าวสารมีผลต่อการใช้ยาเสพติดของตนเอง ซึ่งเยาวชนส่วนใหญ่กล่าวว่า ข้อมูลข่าวสารที่เขาได้รับนั้นไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการใช้ยาเสพติดของเยาวชน

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นจะเป็นไปในลักษณะของความบังเอิญ ไม่ได้ตั้งใจ หรือให้ความสนใจในกับรับฟัง ติดตามดูข่าวสารอย่างใกล้ชิด และภายหลังจากที่เยาวชนเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยาทำให้เยาวชนได้รับรู้ข่าวสารมากขึ้นเป็นผลมาจากการให้ข้อมูล ข่าวสารด้านพิษภัย อันตรายและโทษของยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา จากโทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และกิจกรรมนิทรรศการต่างๆ ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยาที่จัดขึ้นนั่นเอง

ตอนที่ 3 สรุปผลการจัดทำแผนการพัฒนาการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา

ผลการศึกษานี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กเยาวชน รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยาได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านครอบครัว
2. ยุทธศาสตร์ด้านสังคม
3. ยุทธศาสตร์ด้านเพื่อน
4. ยุทธศาสตร์ด้านจิตวิทยา

ดังแสดงในภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 6 แสดงภาพรวมแนวทางการพัฒนาการป้องกันปัญหาการกระทำความผิด คดียาเสพติด กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดี ยาเสพติดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายผลในประเด็นต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติด จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 5 คน มีอายุที่แตกต่างกัน คือ มีอายุน้อยที่สุด 16 ปี และมีอายุมากที่สุด 19 ปี มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน คือ ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และกำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปี 2 มีลักษณะครอบครัว ฐานะครอบครัวครัว และสภาพครอบครัวที่ใกล้เคียงกัน คือ ครอบครัวพ่อแม่อยู่ด้วยกัน 3 คน หย่าร้างและแยกทางกัน 2 คน ครอบครัวมีฐานะดี 1 คน ฐานะปานกลาง 3 คน และฐานะไม่ดี 1 คน พฤติกรรมการใช้สารเสพติดของเยาวชน คือ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และใช้สารเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) เหมือนกันทั้ง 5 คน การเสพกัญชา 3 คน สูดดมสารระเหย 2 คน ยาไอซ์ 1 คน และคดีที่เยาวชนกระทำความผิดและถูกจับกุม ได้แก่ พรบ.ยาเสพติด จำนวน 3 คน พรก. สารระเหย 1 คน และคดี ปล้นทรัพย์ 1 คน จากลักษณะประชากรดังกล่าว ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเยาวชน ได้แก่

ด้านการเลี้ยงดูของครอบครัว จากผลการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา พบว่า เยาวชน 5 คน มีปัจจัยด้านครอบครัวเป็นปัจจัยสนับสนุนที่มีผลทำให้เด็กและเยาวชนใช้สารเสพติด เพราะช่วงวัยของเขาเป็นช่วงวัยที่มีความอยากรู้อยากลอง ขาดการยับยั้งชั่งใจในการกระทำความผิด มีการศึกษาที่ต่ำ ประกอบครอบครัวมีการเลี้ยงดูแบบตามใจ ปล่อยปละละเลย รายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ อีกทั้งสภาพครอบครัวยังเป็นไปในลักษณะครอบครัวที่แตกแยก พ่อแม่หย่าร้างแยกทางกัน หรือต่างมีครอบครัวใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Sociological Theory) ของนักสังคมวิทยาที่ กล่าวว่า การกระทำผิดของวัยรุ่นนั้น ไม่จำเป็นว่าเด็กคนนั้นป่วย หรือร่างกาย จิตใจผิดปกติ เพราะคนเราทุกคนเกิดมามีปัญหาด้วยกันทั้งนั้น การกระทำของวัยรุ่นเป็นอาการตอบสนองต่อปัญหาของแต่ละคน ซึ่งโคเฮน (Cohen) เชื่อว่าถ้าครอบครัวเอาใจใส่จับจี้กับเด็กมากเกินไปเด็กจะหาทางออกโดยการพบปะกับเพื่อนฝูงนอกบ้าน ในกลุ่มเพื่อนฝูงเหล่านี้เด็กจะสร้างแบบความประพฤติของตนเองขึ้นมาใหม่ เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง และแบบของความประพฤติเช่นนี้จะถ่ายทอดสืบต่อไปจากเด็กคนหนึ่งไปเด็กคนหนึ่งที่เข้าร่วมในกลุ่ม ประกอบกับสภาพ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยพบต่อไปว่า เด็กและเยาวชนที่มาจากครอบครัวที่แตกแยกพ่อแม่แยกทางกัน หรือมาจากมาจากครอบครัวที่มีการเอาใจใส่ดูแลที่มากจนเกินไป ผู้ปกครองที่ไม่มีความพร้อมในการดูแล เอาใจใส่ อาจส่งผลให้เด็ก

และเยาวชนใช้สารเสพติดได้เช่นกัน เออร์วิง คอฟแมน (Irving Kaufman) ผู้พิพากษาในเมืองบอสตัน กล่าวว่า ส่วนมากเด็กวัยรุ่นที่กระทำผิดมักจะมาจากบ้านแตก หรือพ่อแม่ที่ประพฤตินั้นไม่เหมาะสมสม่ำเสมอ เด็กจึงมีความรู้สึกขาดพ่อแม่ การที่เด็กกระทำผิดจึงมีสาเหตุมาจากความรู้สึกขาดพ่อแม่ สาเหตุดังกล่าวนักจิตวิทยาเห็นว่าเด็กพวกนี้จะมองโลกในแง่ร้าย เพราะรู้สึกกว่าตนเองได้รับการดูแลจากสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์จะน้อย เด็กจะชอบการต่อสู้ หรือเด็กที่ชอบยกตัวเองมักจะมีความรู้สึกระวนระวายใจ เด็กกลุ่มนี้จะรู้สึกว่าในชีวิตของเขาไม่เคยได้รับอะไรที่ปรารถนาเลย และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภานัฐ เฟือกคง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารายกรณีนักเรียนติดยาเสพติดในสถานบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการติดยาเสพติดของนักเรียนมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว ผู้ปกครองหรือบิดามารดาของนักเรียนต้องทำมาหาเลี้ยงชีพเพื่อสร้างฐานะ ไม่มีเวลากวักขันเอาใจใส่ความประพฤติของลูกอย่างใกล้ชิด รวมทั้งลักษณะส่วนตัวและบุคลิกภาพของนักเรียนเองที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง จิตใจอ่อนไหว การคิดและการตัดสินใจยังขาดเหตุผลและวุฒิภาวะทางอารมณ์ คล้อยตามเพื่อนและสิ่งแวดล้อม

ด้านกลุ่มเพื่อน จากผลการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา พบว่า เยาวชน 5 คน มีกลุ่มเพื่อนเป็นปัจจัยหนุนนำ และส่งเสริมให้เยาวชนกระทำความผิด เนื่องจากเมื่อเยาวชนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีการใช้ยาเสพติดหากตนเองไม่ใช้ก็จะได้รับการยอมรับจากกลุ่ม แล้วจะส่งผลให้ตนเองเข้ากลุ่มไม่ได้ดังจะสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของอับราฮัม เอ็ช มาสโลว์ ที่ว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการเป็นที่ยอมรับและยกย่อง (Esteem need) เยาวชนเองก็เช่นกันเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อยอมรับความต้องการที่จะเพื่อนให้การนับถือในความสามารถของตน (Self-esteem) ให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนมีประโยชน์เป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูงสังคม เยาวชนจึงใช้ยาเสพติดเพื่อให้กลุ่มเพื่อนยอมรับในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคินี อิศรางกูร ณ อยุธยา (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยและเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย ปัจจัยหลัก ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีการใช้ยาเสพติดก็จะชักนำให้นักศึกษาใช้ยาเสพติดในที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาติชาย เมืองลือ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเรียน กลุ่มเพื่อน ครอบครัว เศรษฐกิจและสังคม มีผลต่อการชักจูงให้เด็กนักเรียนติดยาเสพติด

ด้านจิตวิทยา ผลการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา พบว่า เยาวชนทั้ง 5 คน ที่มีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดมีปัจจัยด้านจิตวิทยาเป็น

แรงผลักดัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีว่าด้วยลักษณะของบุคคลเป็นสาเหตุ (Personal traits) หรือองค์ประกอบในตัวบุคคล (Individual make - up) ที่บกพร่องไม่สมบูรณ์ประกอบเป็นสาเหตุ เป็นสภาพที่ได้จากกรรมพันธุ์บางคนก็มีข้อบกพร่องทางร่างกายแต่เยาว์วัย แต่ไม่ได้หมายความว่า กรรมพันธุ์แต่เพียงอย่างเดียวเป็นผลโดยตรงเพราะไม่ได้เกิดมาเป็นอาชญากรแต่กำเนิด ลักษณะร่างกายที่ดี ลักษณะปัญญาที่ดี ลักษณะอารมณ์ที่ดี และลักษณะอื่นๆ ก็หาได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เด็ก เป็นอาชญากร ไม่เว้นแต่สิ่งเหล่านี้แปรปรวนหรือบกพร่อง หรือพิการถึงขนาดที่บุคคลไม่อาจมีความสัมพันธ์กับสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และไม่อาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับบุคคลหรือกลุ่มอื่นได้ เฉพาะในเหตุนี้เท่านั้นที่อาจจะเป็นมูลเหตุให้คนกระทำความผิด โดยจะสอดคล้องกับทฤษฎีการ กระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในทฤษฎีว่าด้วยสาเหตุทางจิต (Psychogenic Theory) ผู้เชี่ยวชาญทาง จิตปฏิบัติต่อเด็กวัยรุ่นที่กระทำผิดเสมือนเป็นผู้เจ็บป่วยที่ประพาดตัวไม่ดี และจะสอดคล้องกับ เจกิน (Jekins) ซึ่งได้ทำการสังเกตเด็กวัยรุ่นที่กระทำผิด และให้ข้อสังเกตไว้ว่า เด็กวัยรุ่นที่กระทำผิด ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากจิตใจที่สับสนวุ่นวาย เพราะขาดความสัมพันธ์อย่างอบอุ่น ถูกทอดทิ้งให้อยู่ โดดเดี่ยว ไม่มีการควบคุม และลักษณะการกระทำผิดก็มักจะรวมกลุ่มกับเพื่อนที่มีปัญหาคล้ายๆ กัน เป็นต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภานัฐ เผือกคง (2540 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ นักเรียนติดยาเสพติดในสถานบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในโรงพยาบาลค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ผลการวิจัย พบว่า สาเหตุของการติดยาเสพติดของนักเรียนมาจากลักษณะ ส่วนตัวและบุคลิกภาพของนักเรียนเองที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง จิตใจอ่อนไหว การคิดและการ ตัดสินใจยังขาดเหตุผลและวุฒิภาวะทางอารมณ์ คล้อยตามเพื่อนและสิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม ชุมชน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย จากผลการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนที่ กระทำความผิดคดียาเสพติด ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีเยาวชน จำนวน 4 คน ที่สังคม ชุมชน สภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของเยาวชนมีส่วนสำคัญที่เป็นปัจจัยให้ เยาวชนกระทำความผิด เมื่อสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยมีกลุ่มคนที่ใช้ยาเสพติด สารระเหย เป็นทั้งผู้ค้า และผู้เสพ ย่อมส่งผลให้เยาวชนถูกชักนำเข้าสู่กระบวนการค้ายาเสพติดได้โดยง่าย สอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบของ แบนดูรา ที่เชื่อว่า เมื่อเด็กเกิดขึ้นมานั้นจะมีพฤติกรรมเบื้องต้นติดมาด้วย ต่อมาเขาก็จะเริ่มเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น เมื่อเด็กเกิดมาเด็กจะรับรู้เสียงเบื้องต้นต่างๆ แล้วเขาก็จะค่อยๆ เกิดการเรียนรู้โดยรวมเสียงต่างๆ เป็นคำพูด เป็นประโยค มีพฤติกรรมที่มีความ ซับซ้อน (Complex behaviors) มิได้มีแบบแผนที่แน่นอน และสร้างขึ้นจากการผสมผสานกัน ระหว่างกิจกรรมต่างๆ โดยแบนดูราเชื่อว่าพฤติกรรมต่างๆ อาจเกิดจากสาเหตุต่อไปนี้

1. การเรียนรู้จากการตอบสนอง (Learning by response consequences) นั่นคือ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของผลการกระทำที่อาจเป็นบวกหรือลบ เขาจะเรียนรู้ว่าพฤติกรรมที่ทำไปแล้วได้ผลทางบวกและพฤติกรรมอะไรเมื่อทำไปแล้วได้ผลทางลบ

2. เรียนรู้โดยตัวแบบ (Learning through modeling) พฤติกรรมของมนุษย์อาจเกิดจากการเลียนแบบในกระบวนการสังเกตแบบต่างๆ กัน โดยกระบวนการสังเกต แบ่งเป็นกระบวนการต่างๆ

รวมทั้งสอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยความประพฤติที่ได้จากการเรียนรู้ (Learned delinquency behavior) และได้รับมาจากกระบวนการในชีวิตของบุคคลที่อยู่ร่วมกับกลุ่ม สัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) กล่าวว่า ความประพฤติไม่ว่าดีหรือชั่ว เป็นสิ่งที่เรียนรู้ตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ และสืบต่อเรื่อยมาตลอดชีวิต ความประพฤติจึงมีรากฝังลึกอยู่ในประสบการณ์ชีวิตของบุคคล เพราะอุปนิสัยคนเป็นผลมาจากความเป็นมาแต่เด็ก ส่วนอัตราการกระทำผิดมากน้อยเพียงไรนั้นเป็นผลจากลักษณะการคบหาสมาคมกับบุคคลในกลุ่ม และการที่บุคคลเรียนรู้จากอัตราการติดต่อสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของด้านชุมชน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีปัญหา การแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรง สมาชิกในชุมชนมักชิงดีชิงเด่นและลอกเลียนแบบกันเสมอและสอดคล้องกับงานวิจัยของภคินี อิศรางกูร ณ อยุธยา (2544 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยเสริมที่เอื้ออำนวยให้มีการใช้ยาเสพติด ได้แก่ ค่านิยมทางสังคมในเรื่องการเที่ยวกลางคืน การเสพของมีเงินมา การใช้ยาเสพติดอื่น การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของยาเสพติด และการมีทัศนคติทางบวกต่อยาเสพติด

ด้านสื่อสาธารณะ ผลการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดียาเสพติด ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา พบว่า ในจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เป็นเยาวชนทั้ง 5 คน มีเยาวชนเพียง 1 คนเท่านั้นที่สื่อสาธารณะมีผลทำให้เขาใช้ยาเสพติด โดยการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อสาธารณะนั้นผู้รับจะต้อง คิดไตร่ตรองใช้วิจารณญาณในการรับฟังอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นมีประโยชน์ต่อตนเองอย่างมากที่สุด ซึ่งเยาวชนทั้ง 4 คน เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ตนเองได้รับนั้นมีช่องทางจากโทรทัศน์ หนังสือ อิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยู และจากบุคคลรอบข้าง พวกเขาเห็นว่าข้อมูลข่าวเหล่านั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ทำให้เขามีการรับรู้ความเป็นไปในสังคม ซึ่งพวกเขาก็มิได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร โดยเยาวชนมองว่า พวกเขาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น หากสิ่งที่เกิดขึ้นไม่มีเรื่องผลประโยชน์ของพวกเขาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เยาวชนกล่าวว่า ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นในเรื่องของยาเสพติดจะเป็นไปในลักษณะการปราบปราม การจับกุมผู้กระทำความผิด การรณรงค์ป้องกันต่อต้านการใช้ยาเสพติดในโรงเรียน หรือตามแผ่นพับ ป้ายโฆษณา ต่างๆ ในสถานที่สาธารณะทั่วไป โดยเยาวชนไม่ได้ใส่ใจหรือสนใจใคร่รู้เท่าที่ควร เพราะเขารู้สึกว่าไม่เกี่ยวข้องอะไรกับตนเอง และครอบครัว ซึ่งจะสอดคล้องกับ

แนวคิดเรื่องแรงสนับสนุนทางสังคม ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคนไม่เฉพาะแต่ความช่วยเหลือทางด้านวัตถุ ความมั่นคงทางอารมณ์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการที่บุคคลรู้สึกว่าคุณเองได้รับการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของผู้อื่นด้วย โดยหลักการที่สำคัญของแรงสนับสนุนทางสังคม จะประกอบด้วย 1) ต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้และผู้รับแรงสนับสนุน 2) ลักษณะของการติดต่อสัมพันธ์นั้นจะต้องประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ผู้รับเชื่อว่าคุณมีความเอาใจใส่ และมีความรัก ความหวังดีในสังคมอย่างจริงใจ ข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะทำให้ผู้รับรู้สึกว่าคุณมีค่าเป็นที่ยอมรับในสังคม และข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะทำให้ผู้รับเชื่อว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีประโยชน์แก่สังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านผลการวิจัย

1.1 ผู้ปกครองควรให้ความสนในพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนที่เยาวชนคบหา ไม่ควรเพิกเฉยกับพฤติกรรมภายในกลุ่มเพื่อนของเยาวชน เพราะพฤติกรรมภายในกลุ่มเพื่อนสามารถที่จะชี้นำและสนับสนุนให้เยาวชนแสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมาได้

1.2 เยาวชนควรได้รับความรู้ด้านทักษะการปฏิเสธ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความมั่นใจในตนเอง

1.3 สมาชิกในชุมชน ควรตระหนักถึงความเสียหาย พิษภัย โทษและอันตรายของยาเสพติด ไม่ควรปล่อยให้เป็นภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในชุมชนแต่เพียงผู้เดียว

1.4 บุคคลในสังคม ชุมชนควรเป็นหูเป็นตาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการสอดส่องดูแลปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน

1.5 สังคมควรเปิดโอกาสให้เยาวชนที่เคยติดยาเสพติด หรือผู้ที่เคยกระทำความผิดด้านยาเสพติดให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสแก้ไข ปรับปรุงตนเอง และเริ่มต้นชีวิตใหม่ในสังคม

1.6 ควรเผยแพร่ความรู้ด้านพิษภัย บทลงโทษคดียาเสพติดให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน ได้มีความรู้ ความเข้าใจ อย่างถ่องแท้

1.7 ควรมีการจัดการบังคับใช้กฎหมายในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อตกลงโดยกำหนดมาตรการให้ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบหากเด็กและเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลง

1.8 สื่อที่ปรากฏมีการนำเสนอข่าวทั้งด้านบวกและด้านลบ เยาวชนควรได้รับการชี้แนะจากผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ

1.9 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา สามารถนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประกอบการฝึกอบรม ชักเยาะ พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดได้ อีกทั้ง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นกลุ่มประชากรภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน พระนครศรีอยุธยา ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจึงมีความสอดคล้องกับความเป็นจริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการเก็บข้อมูลที่ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาใช้ควบคู่ร่วมกับการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประกอบการทำแผนพัฒนาองค์กรต่อไป

2.2 ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยควรทำการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่และความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของเยาวชนภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน พระนครศรีอยุธยา เพื่อจะได้เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในอนาคต

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยด้านแนวทางการพัฒนากระบวนการภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาไปใช้ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานด้านการดูแลเด็กและเยาวชน ในเรื่องของปัญหายาเสพติด การดูแลฟื้นฟู บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อจะได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค ต่างๆ ในการดำเนินงาน เพื่อให้การพัฒนาด้านการป้องกันปัญหาการกระทำความผิดคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนลดน้อยลงต่อไป